

onTrain

Formarea online, comoara din ea

C. Formarea online
6. Formarea unui grup online /
dinamica grupului în mediul virtual

www.ontrain.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sprrijinul Comisiei Europene pentru producerea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare care ar putea fi făcută informațiilor conținute în aceasta. Referință proiect: 2018-1-ES01-KA204-050702

Cuprins

Să începem	3
Ce învăț aici și de ce?	3
Ce conținut voi găsi aici?	3
Metode și aspecte ale dezvoltării grupului	3
Suportul grupului în mediile online și spațiile virtuale	7
Exerciții	8
Exercițiul 1: Rotiți întrebările	8
Exercițiul 2: Convinge-mă!	8
Rezumat	8
Bibliografie	8

Să începem

Internetul este utilizat pentru a comunica și interacționa cu ceilalți în grupuri online. Grupurile reprezintă cadrul afirmării și securității, precum și nevoia asociativă a ființei umane.

Grupurile sunt o componentă integrată a învățării online. Implicarea cursanților este un aspect relevant al învățării reușite, dar cursanții online sunt mai puțin implicați în învățarea activă. Ei simt că concurează între ei și au nevoie de încurajări pentru a lucra în colaborare. Activitățile de grup din mediul online sunt o modalitate prin care cursanții pot stabili o comunicare cu ceilalți în cadrul cursului și le oferă un rol activ în cadrul grupului.

Ce învăț aici și de ce?

În acest capitol, începem cu o detaliere a procesului de formare a grupului în general. Veți afla despre modalitățile de dezvoltare a grupurilor și care sunt pașii în crearea unui grup online.

Ce conținut voi găsi aici?

Veți putea analiza și evalua metodele și tehnicile de dezvoltare a grupului. De asemenea, veți putea recunoaște diferite aspecte ale formării unui grup și veți putea explica cele 5 etape ale dezvoltării grupului. Veți afla cum să identificați tipul de grupuri și să descrieți rolurile fiecărei persoane dintr-un grup.

Metode și aspecte ale dezvoltării grupului

Un grup este o adunare de indivizi care sunt conectați între ei printr-un scop comun, sunt interdependenți și sunt percepuți ca un grup.

Un grup este format din trei sau mai multe persoane, care interacționează pentru a atinge un obiectiv comun. Nu este suficient să fie doar câțiva oameni adunați în același loc. Creșterea numărului membrilor grupului este direct proporțională cu ideile și diversitatea comunicării. Potrivit lui Gilles Amando „căutarea unei soluții logice este mai bine coordonată în grupuri mici (3-4 persoane), în timp ce nivelul de eficiență finală nu va depăși probabil cel al competenței logice a celui mai bun participant”¹.

Grupurile sunt diferite prin motivație și persoanele care le compun. Dinamica grupului înseamnă toate modificările adaptive care au loc în structura generală a grupului ca urmare a unor modificări care au loc separat.

---

¹ Gilles, A. & Andre, G. (2007): Psihologia comunicării în grupuri (2007)

Caracteristicile unui grup

- două sau mai multe persoane.
- combină sentimentele, obiceiurile, țințele comune.
- obiectivul este mai potrivit pentru munca în grup decât pentru munca individuală.
- interdependență.
- lucrează pentru obiectivul colectiv, nu pentru interesul personal.
- acceptare

Tipuri de grupuri:

1. După mărime:

- Grupuri **mici** (2-9 membri).
- Grupuri **medii** (10-20 / 25 membri).
- Grupuri **mari** (> 25 de membri).

2. Prin formare

- Grupuri **spontane** (înființate pentru o perioadă scurtă).
- Grupuri **instituționale** (stabilite permanent pentru obiective pe termen lung).

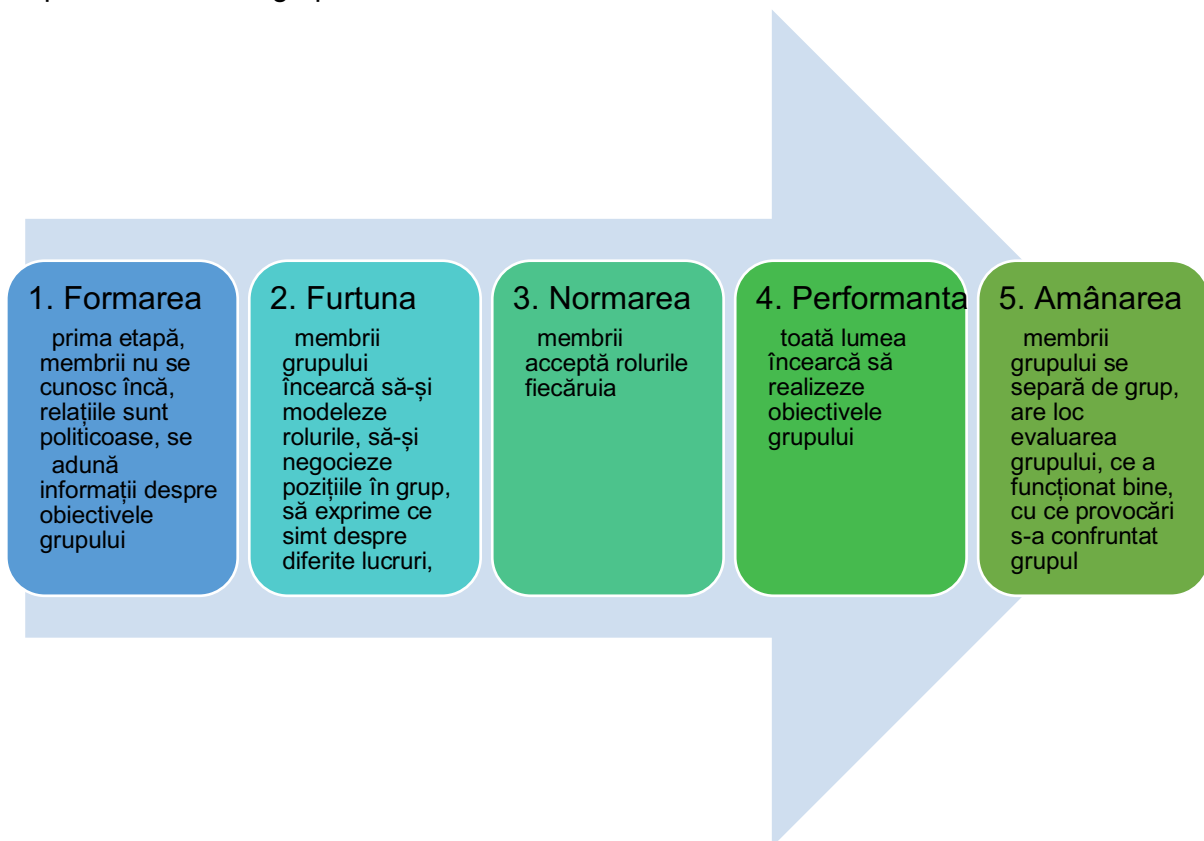
3. După tipul de relații dintre membrii grupului:

- Grupurile **formale**, sunt formate de organizație pentru îndeplinirea sarcinilor/obiectivelor specifice: grupuri de comandă, grupuri de sarcini, comitete, grupuri funcționale.
- Grupurile **informale**, se dezvoltă în cadrul organizației: grupuri de interese, grupuri de prietenie.

4. După tipul de relație:

- Grupuri **primare**, în cadrul cărora indivizii stabilesc relații personale, posibilitatea ca fiecare membru să interacționeze direct cu ceilalți membri, de exemplu: familia, prietenii.
- Grupuri **secundare** care sunt definite de relații impersonale și formale menținute de cooperare, rezultate din distribuirea rolurilor și sarcinilor (relații indirecte), de exemplu: asociații profesionale, organizații politice.

În 1965 psihologul Bruce Tuckman a cercetat și publicat o teorie conform căreia există cinci etape ale dezvoltării grupului²:

Nu este necesar ca fiecare grup să treacă automat prin aceste etape.

În fiecare echipă există roluri bine definite și personalități dificile, fiecare având o contribuție semnificativă la dezvoltarea grupului și la realizarea obiectivelor. Rolurile sunt „seturi de comportamente care sunt caracteristice persoanelor într-un anumit context social”³ și „fac parte din auto-definirea noastră în cadrul grupului, ceea ce suntem noi”⁴. Benne și Sheats⁵ (în Journal of Social Issues) a stabilit trei categorii de roluri în cadrul grupului:

- Roluri privind obligațiile: coordonatorul, investigatorul, criticul;
- Roluri legate de menținerea unității grupului: mediator, stimulator;
- Rolurile indivizilor cu privire la nevoile personale: dominator, dependent.

Descrierea rolurilor pe care indivizii le pot juca în diferite grupuri:

1. Lider - o persoană încrezătoare în sine, care poate coordona și controla ceilalți membri ai echipei, corelează ideile.
2. Investigator - curios și comunicativ, caută fapte, date, opinii.
3. Formatorul sau energizantul - foarte implicat, deschis și dinamic.

² Bruce, T. (1965): Model de dezvoltare a echipei (1965)

³ Forsyth, DR (1999): Dinamica grupului, Belmont, CA: Editura Wadsworth p. 124 (1999)

⁴ Brown, R. (2000): Procese de grup: Dinamica în cadrul și între grupuri, Oxford, Marea Britanie. În Blackwell Publishers, p. 72 (2000)

⁵ Benne KD & Sheats P. (1948): Rolurile funcționale ale membrilor grupului. Eun Journal of Social Issues 4 (2), p. 41-49 (1948)

4. Inovatorul - aduce gândirea creativă, mai puțin sensibil la nevoile altor oameni.
5. Evaluatorul - prudent și fără emoții, discret.
6. Lucrătorul - conservator, cu simț practic și abilitate în organizație, muncitor.
7. Lucrător în echipă - răspunde la nevoile oamenilor, promovează spiritul de echipă.
8. Finalizatorul - scrupulos, răbdător și perfecționist, încearcă din răputeri să îndeplinească sarcina la timp.

Grupurile generează relații de putere. Există trei stiluri principale de conducere a unui grup, fiecare stil acționând după comportamentul individual și de grup:

- Democrat - liderul conduce doar atunci când este nevoie.
- Autoritar - liderul se concentrează mai mult pe rezultate decât pe satisfacția membrilor.
- Permisiv - obiectivele personale sunt mai presus de cele generale, astfel obiectivul poate să nu fie îndeplinit.

Grupurile online interacționează cu ajutorul sistemelor informatice, sunt dependente de rețelele tehnice. Fără existența unei astfel de infrastructuri, grupurile online nu pot funcționa.

Formarea grupurilor în mediul online poate fi dificilă, deoarece cursanții știu puțin despre ceilalți, despre interesele comune, dar există și beneficii pentru grupurile care lucrează împreună într-un mediu online: cursanții dezvoltă abilități soft esențiale (gândire critică, rezolvarea problemelor, abilități de colaborare) ; ei învață de la și prin colegi, atunci când se conectează și comunică între ei.

Pași în crearea unui grup online:

- Creați o pagină în spațiul virtual, forumuri online, unde cursanții își pot publica interesele, punctele forte și punctele slabe. În acest fel, formatorul își cunoaște cursanții online și preferințele lor sau modul în care cursanții se raportează la ceilalți, astfel încât să poată crea un grup. *Exemplu:* scrieți o listă cu zece lucruri pe care le-ar lua cu ei dacă ar trebui să se mute în altă țară. Căutați cursanți care au articole similare pe listele lor și creați un grup.
- Grupul ar trebui să fie mic pentru a reuși să stabilească un program de întâlnire, deoarece în cursurile online cursanții învață atunci când au timpul convenabil pentru ei. Dimensiunea adecvată a grupului va diferi în funcție de natura sarcinii.
- Selecțiile cursanților se pot face pe baza unei cifre din numărul studenților sau a lunii de naștere sau utilizând o listă alfabetică.
- Creați un forum de discuții privat pentru fiecare grup și arătați-le cum să îl acceseze.
- Stabiliți așteptări clare pentru fiecare membru al grupului, identificați contribuțiile individuale.
- Stabiliți obiectivul comun. Obiectivul poate avea următoarele caracteristici în cadrul grupului: trebuie să aibă rezultate, nu activități; trebuie formulat direct și simplu; trebuie să fie realizabil. Fiecare membru al grupului trebuie să fie de acord cu obiectivele. Un grup de succes depinde de atingerea obiectivului său.

- Stabiliți roluri pentru fiecare membru al grupului. A avea doi lideri poate provoca stres, dar dacă nu există un lider, poate fi dificil pentru grup să formeze o strategie pentru a începe proiectul.
- Oferiți în mod sistematic indicații și feedback. Încurajați cursanții să vă contacteze pentru orice problemă pe care o întâmpină.

Suportul grupului în mediile online și spațiile virtuale

În mediul online, cursantul nu se află sub supravegherea permanentă și imediată a unui formator, dar beneficiază de acțiunile formatorului de planificare, orientare și îndrumare.

Formatorii trebuie să știe că în mediile de învățare online trebuie să utilizeze strategii diferite pentru a încuraja cursanții să participe la învățare. Un formator online trebuie să le arate cursanților că fac parte dintr-un grup cu oameni reali. Pe lângă predarea cunoștințelor teoretice, formatorii trebuie să le dezvolte abilitățile de utilizare a tehnologiilor și să maximizeze beneficiile potențiale ale interacțiunii dintre membrii grupurilor virtuale.

Mulți oameni au avut experiențe neplăcute în cadrul lucrului în grup, dar participarea la realizarea unor sarcini în echipă este inevitabil în viață.

Probleme apărute frecvent în grupurile online și cum să le depășiți:

1. *Aversiunea cursanților față de grup.* Pentru a depăși aversiunea cursanților față de grup, formatorul ar trebui să le explice avantajele și beneficiile învățării în grup, faptul că dezvoltă noi abilități, inclusiv abilități de cooperare, pentru a comunica eficient.
2. *Relaționarea cu diferite personalități.* Un grup este format din oameni diferiți, cu personalități diferite. Formatorii ar trebui să caute punctele forte ale fiecărui membru al echipei.
3. *O persoană face toată munca,* diferite niveluri de contribuție la sarcina de grup. Pentru a se asigura că toți membrii contribuie în mod egal la proiectul grupului, formatorul ar trebui să verifice de ce un membru nu participă și să se asigure că fiecare membru al grupului își va aduce propria contribuție la realizarea sarcinii.
4. *Comunicare slabă.* Pentru o comunicare eficientă formatorul trebuie să identifice problemele care afectează comunicarea și să încerce să le rezolve.

Sugestii despre cum să sprijiniți grupurile din mediile online:

1. Faceți-vă cursanții să se simtă confortabil cu dumneavoastră: încărcați o fotografie, încărcați un videoclip despre interesele dumneavoastră personale, răspundeți la discuțiile de pe forum, asigurați-i pe toți că sunteți disponibil.

2. Postați anunțuri săptămânale, memento-uri, sfaturi pentru sarcini.
3. Furnizați resurse suplimentare, adăugați linkuri.
4. Furnizați șabloane.
5. Oferiți feedback specific (întâi adăugați un comentariu pozitiv, introduceți două sau trei modalități specifice de îmbunătățire și încheiați cu un comentariu pozitiv).

Exerciții

Exercițiul 1: Rotiți întrebările

Rugați membrii grupurilor să elaboreze o listă cu 3 întrebări pe care le au despre un subiect din curs. Redistribuiți listele între grupuri și acordați-le timp pentru a găsi răspunsurile. Răspundeți la întrebările unde nu s-a găsit niciun răspuns.

Exercițiul 2: Convinge-mă!

Puneți cursanților o întrebare despre un topic din cursul dumneavoastră. Grupați doi cursanți care au selectat două răspunsuri diferite și rugați-i să se convingă reciproc că răspunsul lor este corect.

Rezumat

Grupurile sunt influențate de factori interni sau contextuali, care le influențează eficiența și performanța.

Experiența de grup poate fi fie constructivă și plăcută, sau poate să fie un dezastru. Există strategii esențiale pentru a crea grupuri pentru o învățare reușită. În mediul online, crearea grupurilor poate fi dificilă și pot apărea probleme, dar sunt ușor de depășit.

Bibliografie

Cărți

Gilles, A. & Andre, G. (2007): Psihologia comunicării în grupuri (2007)

Bruce, T. (1965): Model de dezvoltare a echipei (1965)
DeVito JA (2015): The Human Communication (2015)
Neculau A. & De Visscher P. (2001): Dinamica grupurilor (2001)
Race, P. (2000): 500 de sfaturi despre învățarea în grup (2000)
Connolly, Brid: Învățarea adulților în grupuri (2008)

Articole

Forsyth, DR (1999): Dinamica grupului, Belmont, CA: Editura Wadsworth p. 124 (1999)
Brown, R. (2000): Procese de grup: Dinamica în cadrul și între grupuri, Oxford, Marea Britanie. În Blackwell Publishers, p. 72 (2000)
Benne KD & Sheats P. (1948): Rolurile funcționale ale membrilor grupului. Eun Journal of Social Issues 4 (2), p. 41-49 (1948)

Surse de internet

<http://rtsa.ro/rtsa/index.php/rtsa/article/viewFile/569/566>
<http://atelier-comunicare.com/grupurile-organizatiile-comunicarea-in-grupuri-si-organizatii-lectiile-11-12/>
<https://www.facultyfocus.com/articles/online-education/designing-effective-team-projects-in-online-courses/>
<https://www.facultyfocus.com/articles/online-education/designing-effective-team-projects-in-online-courses/>
<https://pdfs.semanticscholar.org/95d2/f49000c0590e222c1950477e56749bd6d180.pdf>
<https://www.uos.ac.uk/sites/default/files/group-work-guide.pdf>
<https://www.youtube.com/watch?v=Mj4d4tBAQ3c>
<https://adjunctworld.com/blog/the-role-of-the-online-teachers-personality/>
<https://www.metodes.lv/en/articles/group-dynamics-and-team-building>
<https://andreivocila.files.wordpress.com/2010/10/eugen-david-psihosociologia-grupurilor-umane.pdf>